

AIÜB-5/2012.
(AIÜB-117/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának**
2012. február 27-én, hétfőn, 9 óra 33 perckor
az Országház főemelet 58. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	4
<i>Az ülés résztvevői</i>	6
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	8
<i>A Nemzetbiztonsági bizottság Nbb/195-4/2011. számú megkeresésének megvitatása; állásfoglalás kialakítása</i>	8
<i>Az elnök előterjesztése</i>	8
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Szavazás az állásfoglalásról</i>	10
<i>A lakossági devizaeladósodás megakadályozásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/... szám); döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról</i>	10
<i>Dr. Papcsák Ferenc szóbeli kiegészítése</i>	10
<i>A kormány álláspontjának ismertetése</i>	11
<i>Hozzászólások</i>	11
<i>Dr. Papcsák Ferenc válaszai</i>	14
<i>Nátrán Roland reflexiói</i>	14
<i>Szavazás bizottsági önálló indítvány benyújtásáról</i>	15
<i>A közkegyelem gyakorlásáról szóló törvényjavaslat (T/5951. szám); módosító javaslatok megvitatása</i>	15
<i>Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről</i>	21
<i>c) A szocialista diktatúra idején politikai okból szabadságuktól megfosztottak részére járó juttatások megállapításához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/5261. szám)</i>	21
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	25
<i>Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/5976. szám); módosító javaslatok megvitatása, előterjesztőként</i>	25

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről	26
<i>a) A Magyar Köztársaság állami ünnepéről szóló 1991. évi VIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5204. szám)</i>	26
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	27
<i>b) A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5148. szám)</i>	27
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	27
<i>d) A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5224. szám)</i>	27
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	28
Egyebek	29

Napirendi javaslat

1. A lakossági devizaeladósodás megakadályozásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/.... szám)
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)
2. A Nemzetbiztonsági bizottság Nbb/195-4/2011. számú megkeresésének megvitatása
(Állásfoglalás kialakítása)
3. A közkegyelem gyakorlásáról szóló törvényjavaslat (T/5951. szám)
(Lázár János (Fidesz), Harrach Péter (KDNP), Gulyás Gergely, dr. Láng Zsolt, L. Simon László (Fidesz), Pálffy István és dr. Vejkey Imre (KDNP) képviselők önálló indítványa)
(Módosító javaslatok megvitatása)
4. Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/5976. szám)
(Az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság önálló indítványa)
(Módosító javaslatok megvitatása)
(Előterjesztőként)
5. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről:
  - a) A Magyar Köztársaság állami ünnepéről szóló 1991. évi VIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5204. szám)
(Wittner Mária (Fidesz) képviselő önálló indítványa)
  - b) A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5148. szám)
(Szabó Timea, Szabó Rebeka, Vágó Gábor, Jávor Benedek, dr. Schiffer András és Scheiring Gábor (LMP) képviselők önálló indítványa)

c) A szocialista diktatúra idején politikai okból szabadságuktól megfosztottak részére járó juttatások megállapításához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/5261. szám)

(Farkas Gergely (Jobbik) képviselő önálló indítványa)

d) A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5224. szám)

(Simon Gábor, Tóth Csaba, Lendvai Ildikó, Gúr Nándor, Szabó Vilmos, Kiss Péter és dr. Simon Gábor (MSZP) képviselők önálló indítványa)

6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Salamon László** (KDNP), a bizottság elnöke, valamint
Dr. Cser-Palkovics András (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke

Dr. Bohács Zsolt (Fidesz)

Dr. Gruber Attila (Fidesz)

Dr. Horváth Zsolt (Fidesz)

Kozma Péter (Fidesz)

Dr. Mátrai Márta (Fidesz)

Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz)

Dr. Szakács Imre (Fidesz)

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)

Dr. Varga István (Fidesz)

Dr. Vas Imre (Fidesz)

Dr. Vitányi István (Fidesz)

Dr. Rubovszky György (KDNP)

Dr. Bárándy Gergely (MSZP)

Dr. Varga László (MSZP)

Dr. Steiner Pál (MSZP)

Dr. Ipkovich György (MSZP)

Dr. Staudt Gábor (Jobbik)

Pösze Lajos (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Salamon László (KDNP) távozása után dr. Cser-Palkovics Andrásnak (Fidesz)

Dr. Cser-Palkovics András (Fidesz) megérkezéséig dr. Mátrai Mártának (Fidesz)

Dr. Budai Gyula (Fidesz) dr. Bohács Zsoltnak (Fidesz)

Dr. Gruber Attila (Fidesz) távozása után dr. Szakács Imrének (Fidesz)

Kozma Péter (Fidesz) megérkezéséig dr. Papcsák Ferencnek (Fidesz)

Dr. Molnár Attila (Fidesz) dr. Vas Imrének (Fidesz)

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) megérkezéséig dr. Gruber Attilának (Fidesz)

Dr. Varga István (Fidesz) megérkezéséig dr. Szakács Imrének (Fidesz)

Dr. Zsiga Marcell (Fidesz) dr. Horváth Zsoltnak (Fidesz)

Dr. Rubovszky György megérkezéséig dr. Salamon Lászlónak (KDNP)

Dr. Lamperth Mónika (MSZP) dr. Bárándy Gergelynek (MSZP)

Dr. Ipkovich György (MSZP) megérkezéséig dr. Steiner Pálnak (MSZP)

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) dr. Staudt Gábornak (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Nátrán Roland helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Farkas Gergely országgyűlési képviselő (Jobbik)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 33 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm a jelenlévőket. A bizottság ülését megnyitom.

A helyettesítés rendjeként rögzítjük: Gaudi-Nagy Tamás képviselő urat Staudt Gábor képviselő úr helyettesíti, Ipkovich György képviselő urat Steiner Pál képviselő úr, Budai Gyula képviselő urat Bohács Zsolt képviselő úr, Molnár Attila képviselő urat Vas Imre képviselő úr, Lamperth Mónika képviselő asszonyt Bárándy Gergely képviselő úr, Turi-Kovács Béla képviselő urat Gruber Attila képviselő úr, Kozma Péter képviselő urat pedig Papcsák Ferenc képviselő úr helyettesíti.

Napirendi javaslatomat az írásbelivel egyezően tartom fenn, azzal a sorrendi eltéréssel, hogy az írásban másodikként jelzett napirendi ponttal javasolom kezdeni, mert az 1. napirendi ponthoz a kormány képviselője jelenleg egy másik ülésen való részvétel miatt most még nem tud itt lenni, de majd érkezik.

A napirendhez módosító javaslat nem érkezett. Határozathozatal következik a napirendről. Ki ért egyet a napirenddel? (Szavazás.) 18 igen. Ellene? (Szavazás. – *Nincs ilyen.*) Tartózkodás? (Szavazás.) 1 tartózkodás. A napirendi javaslatot a bizottság elfogadta.

A Nemzetbiztonsági bizottság Nbb/195-4/2011. számú megkeresésének megvitatása; állásfoglalás kialakítása

Az elnök előterjesztése

Elsőként tehát a Nemzetbiztonsági bizottság Nbb/195-4/2011. számú megkeresését tárgyaljuk.

Tisztelt Bizottság! Írásban megküldtük képviselőtársaimnak az idevonatkozó anyagot. Én nem kívánom az ügyet részleteiben ismertetni. Önök látnak többek között egy mai dátummal ellátott válaszlevelet, amelyet Molnár Zsolt elnök úr, a Nemzetbiztonsági bizottság elnöke részére fogalmaztam meg. Nekem az ebben a levélben leírtak a személyes álláspontom, tekintettel azonban arra, hogy a bizottság került megkeresésre, úgy gondoltam, úgy járok el helyesen, ha nem elnöki hatáskörben, a bizottság nélkül döntök az ügyben és válaszolom meg a levelet, hanem a bizottság egyetértését is kérem a levél tartalmához.

A lényeg tehát az: az, hogy hányszor lehet ugyanazt a személyt a Nemzetbiztonsági bizottságba javasolni, és hogy szükséges-e új nemzetbiztonsági ellenőrzési vizsgálat lefolytatása, ez az én álláspontom szerint nem hárszabályi kérdés, és nem tartozik a bizottság kompetenciájába.

Az a megkeresés, amely hozzánk érkezett, abban a Nemzetbiztonsági bizottságnak az az álláspontja tükröződik, hogy szerintük joghézag van, és esetlegesen törvény módosítása szükséges. Ezzel én nem kívánok vitatkozni. Ezért írom azt az önök előtt fekvő levélben, hogy ezzel egyetértek, azonban úgy gondolom, hogy egy ilyen törvénymódosításnak a kidolgozása, benyújtása, megfontolása, egyáltalán a problémának az értelmezése nemzetbiztonsági szakismereteket kíván, amivel az alkotmányügyi bizottság nem rendelkezik. Bármelyik bizottságnak joga van, országgyűlési képviselőnek, kormánynak is, sőt mint tudjuk, a köztársasági elnöknek is törvénymódosítást kezdeményezni, mint ahogy törvényt is benyújtani. Nem arról van szó, hogy jogi akadály lenne, hogy mi készítsünk el egy ilyen módosító javaslatot, hanem egész egyszerűen az ügy tárgya szerint az a célszerű, hogy ezt ne az alkotmányügyi bizottság, hanem a Nemzetbiztonsági bizottság végezze el. E megfontolásokat tükrözi ez a válaszlevél, és ehhez kérem az egyetértésüket.

Hozzászólás? Staudt Gábor képviselő úr!

Hozzászólások

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Mint érintett is és mint az alkotmányügyi bizottság tagja, csak előrebozsátva, hogy én itt jól érzem magam, egyrészt tehát nem az presztízskérdés, hogy melyik bizottságban ülök, mert tulajdonképpen ez itt bizonyos szempontból jobban is a témámba vág. Viszont jogásként érzékeltetni kell, és ami itt történik, az furcsa, felháborító és már mindenkinek nagyon kínos.

Az, hogy a törvényeket be kell tartani, szerintem mindenkire egyértelműen vonatkozik. Az, ha – és itt most nem mondom el az egész történetnek az előéletét, de ha – egy új jelölés érkezik, és a hatályos szabályok szerint és a nemzetbiztonsági törvény szerint is ezt a házelnöknek továbbítania kell az erre hivatott szerv felé, amelynek egyébként már nem az a vezetője, aki annak idején volt, amikor ezeket a vizsgálatokat lefolytatták, hozzáteszem, bár a szakvélemény az ombudsman fellépésének köszönhetően nem titkos, tehát már ezen is túl vagyunk, hogy itt a levegőt kelljen szurkálni. Tehát mindenki számára megismerhető, ezt jómagam az internetre is feltöltöttem, és megszűnt a minősítése. De ami a lényeg, lehet arról beszélni, hogy jogszabályi hézag van, itt jelen pillanatban a jogszabályi hézag az, hogy ezt továbbítani kellene. Tehát ahhoz, hogy ne továbbítsa Kövér elnök úr, valóban nincs meg a jogszabályi felhatalmazás, de én ezt nem joghézagnak nevezném, hanem egy hatályos szabályozásnak, amit neki is be kell tartania. Az, hogy ő először a Nemzetbiztonsági bizottságot megkereste, véleményem szerint érthetetlen, hogy miért tette, hiszen egy új jelölés esetén a Nemzetbiztonsági bizottságnak semmilyen hatásköre nincs. Ő majd akkor dönt bizonyos esetekben, ha egy későbbi stádiumában az ügynek visszakerül hozzá az ügy, vagy esetleg döntési kompetenciája keletkezik.

Én tehát kitöltöttem újra ezt az ívet, és ez megakadt ott, hogy a házelnök, nem tudom, miért, elkezdte köröztetni különböző bizottságok között. Aztán ez most már egy külön kategória, hogy az alkotmányügyi bizottság elé is idekerült. Azon lehet vitatkozni természetesen, hogy az alkotmányügyi bizottságnak mire van hatásköre, vagy hogy minek az értelmezésére van hatásköre, de itt arról vitatkozunk tulajdonképpen, hogy a törvényeket kinek kell betartania, milyen módon, és ami itt joghézagként említődik, az tulajdonképpen, ahogy elmondtam, arról szól, hogy a jelenlegi törvények nem zárják ki, a jelenlegi törvények nem határozzák meg, hogy hányszor lehet a jelölés jogával élni, és ebben a körben hányszor kell a vizsgálatot lefolytatni. Ráadásul a pikantériája az, hogy a nemzetbiztonsági törvény egyértelmű abban a vonatkozásban, hogy az adott időszakra kell vonatkoznia egy vizsgálatnak, tehát nem arról van szó, hogy bármilyen tények alapján valakit, mondjuk, ötven évre megbélyegeznek, hanem az egy adott időszakra kell hogy vonatkozzon. Az előző sem így készült el, de ebből kifolyólag is tulajdonképpen ennek semmi akadálya nincs. Annál is inkább, mert akkor miért ciklusokhoz lenne ez a történet kötve. Tehát ha ciklusokhoz szeretnénk kötni és szabályozást szeretnénk megadni, ezt természetesen meg lehet csinálni. Külön örülnék neki, ha egy lex Staudt is születne (*Derültség.*), ha már annyi mindenki kapott külön törvényt, akkor legalább, még ha negatív értelemben is, de ennyi kötődne a nevemhez, hogy így módosítják a törvényeket. Ez sem baj, vagy legalábbis ezt is el tudom viselni.

De amíg ilyen nincs, és ezt nem vállalja fel valaki, kérem, hogy mindenki tartsa be a szabályokat, és ennek kapcsán a bizottság is hozhatna véleményem szerint egy olyan állásfoglalást, hogy a törvények betartását mindenkitől kéri és elvárja.

Köszönöm.

ELNÖK: Gyüre Csaba alelnök úr, tessék!

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Én is csatlakozom Staudt Gáborhoz. Nyilván nemcsak azért, mert egy frakcióban ülünk, hanem azért is, mert szerintem a jogszabály teljesen egyértelmű. Abban egyetértünk elnök úrral

a levélben foglaltakkal, hogy ez egy olyan szabály, amit nem kell értelmeznie az alkotmányügyi bizottságnak, azért nem szerintem, mert ez teljesen egyértelmű. A jogszabály egyértelműen előírja azt, hogy a frakcióelnöknek van joga jelölni. Azt semmilyen jogszabály nem korlátozza, hogy ezt a jelölési jogot többször is gyakorolhatja. Arra pedig megvan a jogszabályi szöveg, hogy ilyenkor mi a teendő. Tehát ez álláspontom szerint nem szorul az alkotmányügyi bizottság értelmezésére. Itt, úgy, ahogy Staudt Gábor képviselőtársam elmondta, követni kell azt a folyamatot, amelyet a törvény előír. Azaz jelen esetben újra meg kell csinálni a minősítést Staudt Gábor személyével kapcsolatosan, és mint ha újként lenne jelölve, ugyanazt az eljárást kell lefolytatni. E vonatkozásban teljesen egyértelmű álláspontom szerint a jogszabály.

Nyilván van arra lehetőség, hogy ha ezzel valaki nem ért egyet, országgyűlési képviselő tehet törvénymódosítási javaslatot, és akkor nyilván egy más tárgyalási alap lesz. Addig azonban a törvényt be kell tartani. Tehát álláspontom szerint azt kell tenni, amit Staudt Gábor is elmondott.

Köszönöm szépen a figyelmet.

Szavazás az állásfoglalásról

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? *(Nincs.)* Ha nincs, akkor határozathozatalt kérek a bizottságtól. A szavazás előtt még rögzítjük, hogy Rubovszky Györgyöt én, Salamon László helyettesítem, Zsiga Marcellt pedig Horváth Zsolt.

Egyetért-e a bizottság azzal, hogy az önök előtt fekvő, február 27-ei dátumozású és nevémmel ellátott válaszevelet dr. Molnár Zsolt elnök úrnak elküldjem? Az igenlő szavazatokat számolom. *(Szavazás.)* 21 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás. Köszönöm szépen. Akkor ezt a levelet a mai napon el fogjuk küldeni dr. Molnár Zsolt elnök úrnak.

A lakossági devizaeladósodás megakadályozásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/.... szám); döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról

A következő napirendi pontunk a lakossági devizaeladósodás megakadályozásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat. A határozati javaslatot képviselőtársaim Papcsák Ferenc képviselő úr előterjesztésében megkapták. Előzményként csak arra utalok, hogy az elmúlt héten ez már napirenden volt, akkor kaptunk közvetlenül az ülés előtt a kormánytól észrevételeket, és mivel nem volt módunk ezt tanulmányozni, Papcsák Ferenc képviselő úrnak sem, aki ennek a témakörnek a felelőse, merthogy ő vezette az albizottságot is, tehát azt a döntést hoztuk, hogy egy héttel elhalasztjuk a tárgyalását. Papcsák Ferenc képviselő úr időközben javaslatot tett egy új szövegezésű országgyűlési határozatra, ez képviselőtársaim előtt van. Most ennek az országgyűlési határozati javaslatnak a megvitatása következik, és döntés arról, hogy a bizottság benyújtja-e ezt a határozati javaslatot.

A kormány képviselőjében Nátrán Roland helyettes államtitkár úr van jelen, akit köszöntök.

Először megadom a szót Papcsák Ferenc képviselő úrnak. Kívánja-e kiegészíteni a határozati javaslatot?

Dr. Papcsák Ferenc szóbeli kiegészítése

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! A kormány észrevételeit figyelembe véve alakítottuk ki vagy alakítottam ki azt a határozati javaslat-tervezetet, amelyet most megtárgyalunk. Ez picit árnyalja és pontosítja; nyilvánvalóan figyelemmel kell lennünk az azóta eltelt időszakra, a bankokkal, a Bankszövetséggel megkötött megállapodásra, valamint a

folyamatban lévő nemzetközi tárgyalásokra is. Erre figyelemmel a szerkesztés során a kormány észrevételeit jórészt beépítettük.

Röviden ennyit kívántam kiegészítésként fűzni a határozati javaslatához. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem a kormány képviselőjét, mi az álláspontja ezzel a határozati javaslattal kapcsolatban.

A kormány álláspontjának ismertetése

NÁTRÁN ROLAND helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm az előterjesztőnek, hogy lehetőséget biztosított az egyeztetésre, és köszönöm az elnök úrnak, illetve a bizottságnak, hogy bevárta az egyeztetés eredményét.

Ahogy az elhangzott, a határozati javaslat már a kormánnyal egyeztetett határozati javaslatot, illetve szövegezést tükröz. Azt gondolom, hogy a határozati javaslatban foglalt pontok és a vizsgálandó területek releváns, érdemi területek, tehát amennyiben a bizottság a benyújtása mellett dönt ennek az országgyűlési határozati javaslatnak, és amennyiben az Országgyűlés azt elfogadja, azt gondolom, az augusztus 31-éig történő vizsgálatok lefolytatása és az eredmények bemutatása érdemi információkkal fog járni. És egyúttal természetesen a határozati javaslat pontjai szorosan kapcsolódnak az albizottság elmúlt időszakban lefolytatott munkájához, és az ott összegyűjtött tapasztalatokat hivatott továbbépíteni.

Összességében tehát a kormány természetesen készen áll a határozati javaslatban leírtak végrehajtására. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Akkor egyetért a kormány ezzel a javaslattal voltaképpen?

NÁTRÁN ROLAND helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Így van.

ELNÖK: Mert nekünk mint leendő előterjesztőknek kell döntenünk arról, hogy benyújtjuk-e ezt a határozati javaslatot.

NÁTRÁN ROLAND helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Így van, elnök úr, egyetértünk vele.

ELNÖK: Köszönöm. A hozzászólások következnek. Staudt Gábor képviselő úré a szó.

Hozzászólások

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Először is természetesen számos iránnyal egyetértünk, ami ebben a határozati javaslatban benne foglaltatik, tehát elutasítani nyilván nem tudjuk és nem is akarjuk. Viszont nagyon hiányoljuk azokat a dolgokat, amelyek egyébként benne voltak az eredeti javaslatban, és ezek szerint akkor a kormánnyal való egyeztetés miatt kerülhettek ki, amit nagyon sajnálunk, hogy a kormány egy lájtosabb – ha szabad így fogalmaznom –, egy könnyítettebb verziót talált támogathatónak. Gondolok itt akár a forintosítás lehetőségére, ami azért is fájó, mert közgazdasági elemzések és egyébként a PSZÁF-nak és az Állami Számvevőszéknek is számos kimutatása rámutat arra, hogy itt tulajdonképpen nem történt devizahitelezés, nem történt Svájcból olyan mértékű frank-, illetve olyan mértékű euróbehozatal és -kihelyezés a hitelt felvevő polgárok felé, mint amiről a bankok beszélnek. Tehát tulajdonképpen a saját forintbetéteiket adták ki devizaárfolyamhoz kötve, ami a Ptk. alapján nem állja meg a helyét,

lévén, hogy olyan extraprofitra tettek szert ezáltal, ami az érvénytelenség, a semmisség kategóriáját is felvetheti. Ezt kellene megvizsgálni.

Természetesen tudom, hogy ez komoly érdekeket sért, de azért a magyar jogszabályokat mindenkinek be kellene tartania, a bankoknak is bizonyítaniuk kellene, hogy milyen formában és hogyan finanszírozták azokat az ügyleteket, amelyeket ők kiadtak: valóban devizahitelek voltak ezek vagy nem – véleményünk szerint nem –; illetve hogyan történhetett meg az, hogy még az országba bejövő devizát is többnyire a Nemzeti Bankban beváltották forintra, és az sem a hitelezésbe került vissza, ezáltal egyébként extraprofitra szert téve sokszor nemzetközi bankok leányvállalatai.

Itt tehát a bankszektor, pénzügyi szektor több körön keresztül, furfangos módon megkárosította a magyar embereket és a magyar nemzetgazdaságot. Ezt kellene legfőképpen górcső alá venni. És véleményem szerint az adatok, a jogszabályok és minden egyéb rendelkezésre állna ahhoz, hogy ezt a harcot sikeresen megvívjuk.

Úgyhogy nagyon sajnáljuk, hogy ez kimaradt. Annál is inkább, mivel a bizottság, megvizsgálva ezeket a körülményeket, gondolom, nem véletlenül javasolta az eredeti verzióban, hogy ez kerüljön bele. Úgyhogy ez különösen fájó, és politikai színezetűnek érezzük. És azt is szeretnénk, hogy ez a határozati javaslat ne csak a levegőben lógjon, hanem a jövőben legyenek konkrét eredmények is, és a kormány, természetesen mi csak kérhetjük, hogy amit itt megfogalmazunk, ezt valóban valósítsa meg. De úgy gondolom, akár a 2. pont tekintetében, amikor a PSZÁF-nak és az egyéb szervezeteknek az összehangolásáról beszélünk, kiegészíthettük volna, az összehangolás egy finom szó, akár jogszabályoknak a határozott betartásával is, hiszen a jogszabályok megvannak, a jogkörök megvannak, ezeket be kellene tartani és az emberek érdekében alkalmazni a nagy pénzügyi szolgáltatókkal szemben.

Úgyhogy úgy gondolom, ez egy jó irányba tett lépés, de mi szeretnénk, ha a folyamatok felgyorsulnának, és a kormány nem könnyítené ki az egyébként jó és hatékony javaslatokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Steiner Pál képviselő úr!

DR. STEINER PÁL (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Először a tartalmi kérdésben szeretnénk két mondatot mondani. Különösebb kommentár nélkül a szocialista frakció jelen lévő tagjai támogatni fogják ezt a határozati javaslatot. Véleményünk szerint ez a határozati javaslat ebben a formában tartalmazza annak a munkafolyamatnak az eredményét, amelyet az elmúlt időszakban ez a bizottság megvalósított.

Formailag két dolgot kell kiemeljek. Mielőtt egy Oscar-díj átadás hangulatába megyünk bele, és mindenki megköszön mindenkinek mindent (*Derültség.*), mégis meg kell jegyeznem, hogy a bizottság munkája egy üdítő kivétel volt. Többször kérdeztem Papcsák elnök urat, nem lesz-e problémás a további politikai pályafutását illetően (*Derültség.*), de szemmel láthatóan kitartott. Ebből következően azt javaslom a tisztelt kormánypárti frakciónak, hogy tanulmányozzák ennek a bizottságnak a munkáját, mert így is lehet; így is lehet munkát elvégezni, és akkor látható, hogy a szocialista frakció is részt vesz ebben a munkában, komolyan veszi, és hozzáteszi a maga javaslatait. Örülünk például, hogy a magáncsóddal kapcsolatos kérdéskört befogadta az elnök úr, és előterjesztette a kormánnyal egyetértésben.

Ezt azért is jegyeztem meg, mert majd a bizottsági ülés egy későbbi szakaszában éppen a másik jelenség kapcsán szeretnék javaslatot tenni, annak a megszüntetésére, és ebből következően látszik a különbség. Én tisztelettel azt javaslom a kormánypártnak, hogy ezt a gyakorlatot foganatosítsa a következő években, és akkor talán előbbre leszünk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? Gyüre Csaba alelnök úr!

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nekem itt van a kezemben a múlt heti tervezet is meg a két héttel ezelőtti tervezet is. És tényleg, ahogy Steiner képviselő úr mondta, hogy itt Oscar-gála átadási hangulatot érez, én azért picit rontanám ezt a hangulatot, mert amikor először elolvastam a tervezetet két héttel ezelőtt, akkor, megmondom őszintén, kicsit csodálkoztam is rajta, mert egy nagyon korrekt, nagyon jó anyagot találtam, és gyakorlatilag teljes mértékben egyetértettem az ide letett anyaggal. Rossz érzésem akkor lett, amikor megtudtam azt két héttel ezelőtt, hogy levesszük a bizottság napirendjéről, merthogy a kormány nem minden részével ért egyet, legalábbis azt az információt kaptam. És én akkor nagyon jól tudtam, mi fog kimaradni ebből az előterjesztésből: pontosan a lényeg maradt ki ebből, mégpedig az, amit Staudt Gábor képviselőtársam már elmondott.

Nézem itt a múlt heti tervezetben az 1/d pontot, amely kimondja, hogy a kormány vizsgálja meg a devizahitel felvételtől árfolyamon történő forintosításának a lehetőségét. Ennél korrektebb megoldás a devizahitelekkel szemben nincs, mert nyilván a felelősség felvetődik azok részéről is, akik felvették a devizahitelt, nyilván az állam részéről is és nyilván a bankok részéről is. Azonban akkor, amikor ennek a felvételnek a felelősségét mérlegre tesszük és ezt súlyozzuk, akkor perdöntő, amiről Staudt Gábor képviselőtársam már beszélt, mégpedig hogy ezek valós devizahitelek voltak-e, avagy sem. Sérül-e a bankok érdeke akkor, ha forintosítjuk ezt a hitelt, avagy sem? Nyilván, ha az extraprofitot vesszük figyelembe, hogy ez az érdeke a bankoknak, akkor ki kell jelentsük, hogy sérül, amennyiben forintosítjuk a devizahiteleket. De ha azt nézzük, hogy ők nem devizában nyújtották ezt a hitelt, nem svájci frankban, hanem forintban, akkor azt látjuk, hogy nem sérül. Abban az esetben, ha forinthitelről beszélünk, ez már egy olyan mértékű kamat, amely mindenképpen a polgári törvénykönyv szabályaiba ütközik, és itt már akár uzsoráról is lehet beszélni. A PSZÁF e jelentésében egyértelműen kimutatta azt, hogy a kérdéses időszakban a magyarországi kereskedelmi bankok valamivel több mint 1500 milliárd nem euró alapú hitelt vettek föl, és ezzel szemben 7200 milliárd forintnyi nem euró alapú hitelt nyújtottak, tehát ez azt jelenti, hogy öt-hatszorosát meghaladta a devizahitelezés, ami hitelt kihelyeztek a bankok, mint amennyit ők fölvettek. Ez teljesen egyértelmű bizonyíték, hogy ennyi svájci frank nem is létezett Magyarországon, nem is létezett a bankoknál, ennek a töredéke létezett, és akkor még nem beszéltünk a kötvényszerzésről, az egyéb devizaügyletekről, a bankok közötti ügyletekről, részvényvásárlásról, és a többiről, amivel foglalkoztak a bankok, amire el tudták költeni ezt az 1200-1500 milliárd nem euró alapú hitelt, amit ők felvettek. Tehát ebből is következik, hogy ezek a bankok a forint alapon náluk lévő pénzt helyezték ki hitelezésre. Azt nyilván csak találgatni tudjuk, hogy ezek most lakossági hitelek lehettek vagy másfajta, ezt nyilván nem tudjuk, de ebből is következik, hogy mindaz az árfolyamnyereség, ami keletkezett, az a bankok oldalán extraprofitként jelentkezik, hiszen a kamat, a kezelési költség már benne van ezekben a szerződésekben.

Tehát már ez alapján is nagyon korrektnek tartottam volna azt a javaslatot, amelyet két héttel, illetve egy héttel ezelőtt a deviza-albizottság benyújtott, mert ebben szerepelt ennek a megvizsgálásának a lehetősége, és igenis sérelmeztem azt, hogy ez most ebből kikerült. Hiszen ez a legfontosabb kérdés, ez az, ami mindenki számára jó lett volna. Azt láttuk, hogy azok az intézkedések, amelyeket eddig a kormány megtett, Magyarországon elsősorban a vagyonosabbak érdekeit szolgálták, hiszen ki tudja egy összegben visszafizetni azt a hitelt: nyilván, akinek van rá fedezete. Azok azonban már BAR-listára kerültek, akik hitelből sem tudják ezt fedezni, nem tudják forintosítani; azoknak ilyen lehetőséget nem kínáltak. Ennek a legjobb megoldása az lett volna, ha azt mondjuk, hogy az eredeti, a felvételtől forintárfolyamon, az akkori forinthitelek kondícióival kerül átszámításra. Ebben az esetben

mindenki korrekt helyzetbe került volna, és nagyon sajnálom, hogy a kormány, illetve a deviza-albizottság ezt nem vállalta fel a jelentésében.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás? Ha nincs, akkor Papcsák Ferenc képviselő úrnak válaszadásra megadom a szót.

Dr. Papcsák Ferenc válaszai

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon röviden szeretném csak rabolni a bizottság idejét.

A vizsgálati jelentésünk egyértelműen megmutatta azt, hogy hol és milyen problémák adódtak az elmúlt években, tehát azt gondolom, teljesen tiszta, korrekt, áttekinthető és határozott a jelentés, az üzleti jelentésben tett megállapításoknak is szinte minden mondata, minden szava vállalható, és mi vállaljuk is. *(Dr. Gyüre Csaba: Ezzel egyetértek.)*

Staudt Gábor képviselőtársamnak szeretném mondani, hogy a jogkörök nem voltak tiszták a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, a versenyfelügyelet és a fogyasztóvédelem szervezetei között. Tehát egymással nem egyeztettek; pontosan ezt indukáltuk a határozati javaslatunk egyik pontjában, hogy ezek a szervezetek hangolják össze a tevékenységüket, mert ez nagyon fontos, a versenyfelügyelet tekintetében is, amikor egymásra kínálnak rá; ilyen a THM, vagy amikor az előnytelen szerződéseket köttették az emberekkel. És olyan emberek is részt vettek a hitelközvetítésben, akik a hitelnyújtáshoz pénzügyi végzettséggel nem rendelkeztek, szakmai múltjuk lényegében nem volt, és így tovább; ezt lehetne sorolni, ez az anyagból szépen kiderül, pontosan ezt szerettük volna.

Lényegileg és tartalmilag a határozati javaslat nem változott egyébként, amit eredetileg beterjesztettünk. Azonban csak olyan kötelezést fogunk tudni elfogadtatni a parlamenttel, amelyet a kormány végre is tud hajtani, és meg is tudja tenni ezt. Tehát nagyon realistának kell lennünk ezen a területen, ismerve a jelenlegi helyzetet.

Úgyhogy röviden ennyit szerettem volna. Kérem a tisztelt bizottságot, hogy fogadja el, és nyújtsuk be az Országgyűlésnek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Bár ez már a válaszadás volt, de a kormány képviselője szót kért. Megadom a szót.

Nátrán Roland reflexiói

NÁTRÁN ROLAND helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Annyit tennék csak hozzá az elhangzottakhoz, hogy a forintosításra vonatkozó határozati javaslat nem elsősorban a kormány egyet nem értése vagy véleménye miatt került ki a határozati javaslatok közül, hanem azért, mert az Országgyűlés ezt a témát gyakorlatilag másfél hónapja tárgyalja. Ha visszaemlékszik a tisztelt bizottság, a végtörlesztésre vonatkozó jogszabályjavaslat volt az egyik olyan fogalomkör, ahol ezt a tisztelt Ház megtárgyalta; most az árfolyamrögzítés a másik olyan fogalomkör, ahol ezt a témát a tisztelt Ház tárgyalja, és ezzel kapcsolatban a kormány minden szükséges információt megadott az Országgyűlés számára. Ez tehát nemcsak hogy duplikáció, hanem triplikáció lett volna, elsősorban ezért került ki a határozati javaslati pontok közül.

Tartalmilag amit Staudt Gábor és Gyüre Csaba képviselő urak elmondtak, azzal kapcsolatban sajnós azt kell mondjam, hogy nem helytálló a helyzetértékelésük. Az a fogalom, amelyet ők leírtak, azt a pénzügyi szakma úgy hívja, hogy asset/liability currency mismatch és asset/liability naturity mismatch. Ez azt jelenti, hogy az eszközök és a források devizaneme és az eszközök és a források lejárata nem volt összhangban a bankoknál. A banki mérlegekből ez sajnós nem tükröződik, ez valóban így van. Ez, orvosi hasonlattal élve, kicsit

azt jelenti, hogy a tumorbetegségre vonatkozó diagnózist azzal cáfolja valaki, aki nem ért hozzá, hogy az EKG nem mutat semmit. Tehát a bankok mérlegében nem szerepelnek a deviza-swapok; a bankok egy úgynevezett swap-ügylet keretében vásároltak devizát, és ebből a devizából hitelezték a lakosságot. Ez nem szerepel a mérlegben. Tehát ez csak egy pontosítás az elhangzottakhoz képest. Amennyiben deviza alapú hitelt nyújtottak a bankok, és azt nem devizaforrásból tették, az valószínűleg visszaélésszerű tevékenység lett volna. Ezt természetesen a PSZÁF akkor is most is folyamatosan vizsgálja.

A PSZÁF-ra és a Gazdasági Versenyhivatalra vonatkozó határozati javaslati ponttal kapcsolatban, amit Staudt Gábor képviselő úr hiányolt a határozati javaslatból, az az, hogy a jogszabályok betartatását kellene számon kérni ezektől a szervezetektől. Természetesen a Gazdasági Versenyhivatalra vonatkozó törvény és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletére vonatkozó törvény tartalmazza az e szervezetekre vonatkozó törvényi előírást, és nem országgyűlési határozati pont alapján végzik el ezt a tevékenységet.

Köszönöm szépen, ennyit kívántam hozzátenni.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Bizottság! Eljárásilag egy sajátos helyzetet teremtettem. A vita végén válaszolt Papcsák Ferenc, aki a javaslatnak itt a kezdeményezője, előterjesztője; aztán megadtam a szót a kormány képviselőjének. Szerintem az eljárás szabályaihoz úgy vagyunk hűek, ha megnyitom annak a lehetőségét, hogy erre a kormányészrevételre van-e észrevétel. *(Nincs jelentkező.)* Nincs; akkor Papcsák Ferenc úr sem kíván reflektálni.

Szavazás bizottsági önálló indítvány benyújtásáról

Akkor most viszont tényleg határozathozatal következik. Az országgyűlési határozati javaslat tervezete február 27-ei dátumot visel. Kérdezem, ki ért egyet ennek a tervezetnek az Országgyűléshez történő benyújtásával. Az igenlő szavazatokat számolom. *(Szavazás.)* Egyhangú a döntés; ellenszavazat, tartózkodás nincs.

A bizottságot – erről beszéltünk már, de még egyszer megerősítjük – a vitában Papcsák Ferenc képviselő úr képviseli. Ez nem bizottsági előadói képviselet, hanem a bizottságnak az érdemi képviselete, tehát amit egyébként az elnök lát el. Tehát az a javaslatom, hogy a bizottság Papcsák Ferencet bízta meg az általános és részletes vitában történő bizottsági képviselettel ennél a napirendnél. Nyilván a módosító javaslatokkal vissza kell jönni, és azt a bizottságban meg kell vitatni, úgy kell dönteni, de egyébként a parlamenti vitában a bizottságnak mint előterjesztőnek a képviseletét Papcsák Ferenc lássa el. Van-e bármilyen észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Akkor ezt el is fogadtuk.

Ezzel a napirendi ponttal végeztünk. Köszönöm a kormány képviselőjének jelenlétét.

A közkegyelem gyakorlásáról szóló törvényjavaslat (T/5951. szám); módosító javaslatok megvitatása

A következő napirendi pontunk a közkegyelem gyakorlásáról szóló törvényjavaslatához benyújtott módosító javaslatok megvitatása.

A törvényjavaslatához Vona Gábor, Gaudi-Nagy Tamás és Zagyva György Gyula képviselő urak nyújtottak be módosító javaslatokat, szám szerint ötöt, amelyet az ajánlástervezet tartalmaz; az öt javaslat egymással összefügg.

A kormány képviseletében köszöntöm Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat.

Az előterjesztők képviseletében ki van jelen? *(Nincs jelentkező.)* Senki nincs jelen, az előterjesztők nem képviseltetik magukat; ez a tárgyalás megtartásának nem akadály.

Kérdezem államtitkár urat, mi az álláspontja a módosító javaslatokról.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárcsa véleményét tudom tolmácsolni, tekintettel arra, hogy a módosító

javaslatokat a kormány nem tárgyalta. A tárca nem támogatja a módosító javaslatok elfogadását, tekintettel arra, hogy maga a törvényjavaslat, amely egyébként támogatható, egy közelmúltban történt eseménnyel szoros összefüggést mutat, míg a módosító javaslatok ezt a konkrét eseményt, konkrét cselekményt ezzel egyébként teljesen össze nem függő más cselekményekre ki akarják terjeszteni. Egyébként a módosító javaslat e tekintetben is meglehetősen határozatlan, hogy milyen büncselekményi körre vonatkozna ez a közkegyelem gyakorlása. Ezért igazából a javaslatok össze nem tartozása okán nem tartjuk támogathatónak ezeket a módosító javaslatokat.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Hozzászólás? Staudt Gábor képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Nehéz mit mondani a kormány álláspontja után, lévén, hogy itt olyan eseményekről beszélünk vagy a javaslat olyan eseményeket céloz meg, amelyben egyébként a Fidesz és a kormánypártok is sérelmet szenvedett fél voltak, illetve az ő szavazóik, szimpatizánsaik is erősen sérelmet szenvedtek, hiszen ők is, illetve akár fideszes országgyűlési képviselők is a rendőri túlkapások alatt érintettek voltak és bántalmazás áldozatai lettek. Úgyhogy nem nagyon értjük, hogy itt a kétharmados fülkeforradalom után miért ez a visszakozás, miért nem próbáljuk meg ezt a helyzetet megfelelően rendezni.

Az a semmisségi törvény, amelyről az Országgyűlés döntött, bebizonyosodott, hogy a gyakorlatban nem megfelelően kerül végrehajtásra, nem éri el azt a célt, amit az Országgyűlés szeretett volna, más eszközökhöz kellene nyúlni. S ha már itt a 2011. december 23-ai események kapcsán úgy gondolja a Fidesz és úgy gondolják a kormánypártok, hogy bár még jogvita van, hogy büncselekmény vagy nem büncselekmény történt, az ellenzék vagy az ott részt vevő ellenzéki képviselők, akiket akkor elvittek, azt mondják, hogy nem büncselekmény történt, a kormány azt mondja, hogy büncselekmény történt, és ráadásul az érintett képviselők le kívánnak mondani mind a két esetben, akár így, akár úgy történt, a mentelmi jogukról, és szeretnék, ha a bíróság eldöntené ezt a jogi kérdést, ezek után nem értem; illetve lehet, hogy értem, de akkor nagyon kacifántos a logika, hogy akkor miért kívánnak közkegyelemmel élni. Ez nagyon jó, hogy meghonosodik az a gyakorlat, hogy aki kér valamit, az nem kapja meg, aki meg nem kér semmit, az meg megkapja. Ez nekem valahogy furcsa kormánypárti hozzáállásnak tűnik. Ennek is megvan a diszkrét bája – vagy nem tudom, hogyan fogalmazzak –, tehát hogy mindenképpen az ellenkezője valósuljon meg.

Én azonban azt hiszem – a viccet félretéve, mert itt azért fontos dolgokról van szó –, azok az események, amelyek itt megtörténtek és az előző ciklusban megtörténhettek, ugyanúgy figyelmet érdemelnek, vagy akár a közkegyelem kiterjesztését is indokolják, vagy még akár sokkal inkább, mint a 2011. december 23-ai történések. Úgyhogy ha már idehozták, és a közkegyelemmel élnek, ami veszélyes forma általában, és csak egy végső eszköz kell hogy legyen, akkor már tegyék ezt teljeskörűen, és ne hozzák önmagukat olyan kellemetlen szituációba, hogy eddig a saját szimpatizánsaik, saját választóik sérelmére elkövetett cselekmények esetén nem éltek ezzel, de az LMP-s, MSZP-s politikusokat meg ilyen formában megvédeni vagy látszólag megvédeni igyekeznek és közkegyelmet gyakorolnak; ez nagyon visszás, és véleményem szerint az önök választói irányában is nehezen megmagyarázható.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Bárándy Gergely képviselő úr!

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Nem veszünk részt a módosító javaslatokról való szavazásban, és pár mondattal szeretném indokolni, hogy miért.

Nem sok mindenben értünk egyet Staudt képviselőtársammal, de amit elmondott, azzal nagyjából igen. Tudják, a közkegyelemmel kapcsolatban, amit önök itt most elő kívánnak terjeszteni, az a vicc jutott eszembe, amelynek a poénja – biztosan ismerik önök is – , amikor a nyúl bemegy az ágy alá, és utána azt mondja az illető, hogy ha beledöglesz is, megsimogatlak. Hát, itt is, senki nem kéri a közkegyelmet, senki, aki részt vett ezekben az eseményekben, nem tart erre igényt, sőt mi több, kifejezetten elmondta azt, hogy kívánja azt, hogy az eljárások lefolytatásra kerüljenek. Aki szabálysértési ügyben tehetett, mert hiszen csak ekkor lehet tenni, az lemondott a mentelmi jogáról. Minden frakció, amelyik ebben részt vett, úgy értelmezi, hogy nem történt szabálysértés és bűncselekmény, és kívánja, szeretné azt, hogy ezt az eljárást bebizonyítsa. A tüntetők közül sem kérte senki a közkegyelem gyakorlását. Én nem értem, hogy a kormánypártok miért ragaszkodnak ehhez. Illetve értem, ezt elmondtam már az elmúlt bizottsági ülésen, nem kívánom megismételni, csak utalok rá: félnek attól, hogy az eljárásban kiderül az, hogy a politikai utasítás miatt jogtalan eljárásokra került sor, és ezt a bírósági, illetve hatósági eljárások igazolni fogják, ezért elébe mennek ennek, és közkegyelmet gyakorolnak.

Éppen ezért tehát, mivel az alapjavaslatot nem támogatjuk, a módosító javaslatokról sem fogunk szavazni. Mindazonáltal nem lett volna azért rossz, ha a két bizottsági vitából legalább az egyikben a sok előterjesztő közül valaki jelen lett volna, és megindokolja nekünk azt, hogy a kérés ellenére miért tartja fontosnak azt, hogy a közkegyelem gyakorlásáról szóló törvényjavaslat benyújtásra, illetve elfogadásra kerüljön. S ha már ők nincsenek itt, akkor azok, akik megszavazzák, illetve a kormány képviselője, aki támogatásáról biztosította ezt a javaslatot, őszintén kíváncsi lennék arra, mi a véleményük arról, hogy ha senki nem kéri, miért szükséges mégis ennek a közkegyelemnek a gyakorlása. Vagy cáfolják meg, amit én mondtam – kíváncsi volnék rá.

Köszönöm.

ELNÖK: Mielőtt Vas Imrének szót adok, csak emlékeztetem képviselő urat, hogy az elmúlt bizottsági ülésen Vejkey Imre képviselte az előterjesztőket. *(Dr. Bárándy Gergely: Csak nem mondott semmit.)* De mondott. *(Dr. Bárándy Gergely: Csak annyit, hogy támogatja.)* Képviselő úr, ön most az imént azt mondta, hogy miért nem voltak jelen. *(Dr. Bárándy Gergely: Bocsnát, módosítom: jelen volt, de nem válaszolt.)* Ön szerint nem válaszolt, de ezt most hagyjuk abba. Ne tessék olyan kijelentéseket tenni, amelyek nem felelnek meg egészében a valóságnak!

Vas Imre képviselő úré a szó.

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. Álláspontom szerint, és különösen az 1. §-hoz fűzött kiegészítést vagy módosítást egyrészt túl tágra nyitja a közkegyelem kapuit, másrészt annyira határozatlan, hogy ha akarom, a közkegyelem akár azokra a rendőrökre is kiterjedne, akiket egyébként a jobbikos képviselők is szeretnék – joggal, merthogy nagy valószínűséggel bűncselekményt követtek el – bíróság előtt látni. A „politikai szabadságjogok gyakorlásával összefüggésben elkövetett cselekmény” tekintetében akár az is beleérthető, aki ott a rendőri szervek részéről nem teljesen szabályosan járt el, ez a rész tehát akár őket is mentesíthetné.

Másrészt emlékeztetném képviselőtársaimat, hogy az Országgyűlés elfogadott egy semmisségi törvényt is a 2006. őszi eseményekkel kapcsolatban; s ismétlem, ez nagyon tágra nyitná a közkegyelem kapuit, ha egészen a 2002-2010 közötti időszakban gyakorlatilag minden, politikai szabadságjogok gyakorlásával összefüggésben elkövetett bűncselekmény

esetén közkegyelmet kapnának az akkor bűncselekményt elkövetők. 2006-nál meg abban maradtunk, hogy azért nem közkegyelmet kellett gyakorolni, mert ott inkább az volt a cél, hogy akik nem követtek el bűncselekményt, és olyan ítélet született, azoknak az ítéletét kelljen felülvizsgálni.

Ezért nem támogatjuk tehát ezeket a módosító indítványokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gyüre Csaba alelnök úr!

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Egyrészt nem értek egyet Gáva Krisztián helyettes államtitkár úrral, mint ahogy Vas Imre képviselőtársammal sem tudok egyetérteni ebben a kérdésben.

Államtitkár úr kifejtette, hogy nincs meghatározva pontosan, melyek azok a cselekmények. Valóban, az a törvényjavaslat, amely benyújtásra került, tartalmazza pontosan a Btk.-megjelölést, azonban a jogszabályokban nincs előírva az a kötelezettség, hogy paragrafusszámra kell meghatározni, mely paragrafusban érintett bűncselekmények azok, amelyekre vonatkozik a közkegyelem. Álláspontom szerint az előterjesztés 2. pontjában az 1. § a) pontja egyértelműen meghatározza mind időben, mind térben, mind pedig a cselekményekben azt, hogy melyek azok a cselekmények, amelyekre vonatkozik a közkegyelem gyakorlása. Én azt gondolom, ez alapján egyértelműen beazonosítható, hogy ez kikre vonatkozik.

Nagyon sajnálom, hogy nincs meg a politikai szándék a kormányzati többség részéről a javaslatok támogatása iránt. Hiszen amikor Balsai István elnök úr, képviselőtársunk benyújtotta annak idején a semmisségi törvényjavaslatát, akkor egyértelműen úgy tűnt, hogy a kormányzati szándék is azt tartalmazza, hogy azok, akik a politikai szabadságjogokért kiálltak, és az adott körülmények között, akár szabálysértés, akár bűncselekmény miatt elítélték őket, ez a velük szembeni ítélet, határozat kerüljön megsemmisítésre. Sőt, én azt gondolom, abban a Balsai-féle semmisségi törvényben még tovább ment az előterjesztő, hiszen arra próbált utalni, hogy nem is bűncselekmény az, amit ők elkövettek, és már ezért is kell a bíróságoknak azokat az ítéleteket hatályon kívül helyezni. Mi akkor azért értettünk egyet a semmisségi törvénnyel, merthogy ez több lett volna, benne volt a többnek a lehetősége, hiszen a közkegyelmet azokkal szemben gyakoroljuk, akik magát a cselekményt elkövették. Tehát itt a jogalkotó, maga a parlament, amelynek lehetősége van a közkegyelem gyakorlására, mintegy tudomásul veszi, hogy ők elkövették ugyan a bűncselekményt, de utólagosan ezek alól a hátrányos jogkövetkezmények alól mentesítem őket, a semmisség pedig azt mondja, hogy ami alapján őket elítélték, az nem jó, tehát az nem is bűncselekmény.

Először is tehát nem értem azt a szándékot, ami most vezeti a Fidesz–KDNP többséget abban, hogy nem támogatja a közkegyelem gyakorlásának ezt a lehetőségét. És én furcsállom helyettes államtitkár úrnak a megfogalmazását is a tekintetben, amikor azt mondja, hogy ez időben közel volt. Teljesen más a kétfajta cselekmény! És amiről a parlamentben is beszéltem, én úgy érzem, hogy államtitkár úr indokolása is alapvetően kettős mércére utal, amikor más mérce alapján kell számolni ezekkel a személyekkel, és másképpen nézzük azoknak a személyeknek a cselekményeit. Ha különbséget teszünk, hogy az egyik oldalon mi történt, a másik oldalon mi történt, akkor ezt egyszerűen nem teheti meg, mindenképpen visszatetszést kelt az egyszerű állampolgároknál is – és akárhogy is, de éppen önök mellett próbálok beszélni, mert a választópolgároknál is visszatetszést fog kelteni –, hogy önök miért támogatják azokat, akik az LMP oldalán állnak ki, vagy akár Gyurcsány Ferenc mellett állnak ki, a közkegyelem gyakorlásával, viszont nem állnak ki azok mellett a hazafiak mellett, akik éveken keresztül akár azt is kockáztatták, hogy elzárásra kerülnek, hogy büntetés-végrehajtási intézetbe kerülnek, hogy több százévezres bírságokat kell nekik kifizetni; ők akkor is kiálltak, és valamennyien a szabadságért és a nemzetért, hazaszeretetből álltak ki. Önök most különbséget

tesznek az emberek között, és higgyék el, hogy ez nagyon nagy visszatetszést fog kelteni a választópolgároknak!

Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Bárándy Gergely másodszor.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Csak nagyon röviden, de nem szeretném, hogy a levegőben maradjon. Igen, elnök úrnak igaza van, tényleg itt volt Vejkey képviselő úr. Valószínűleg azért nem hagyott mély nyomokat bennem a jelenléte, és ezért feledkeztem meg róla, mert egyetlenegy mondatot mondott arról a vitáról, ami itt elhangzott, előterjesztői zárszóként, nagyjából, hogy azért kell ezt benyújtani, mert szükség van a benyújtásra – körülbelül ennyi volt az értelme. De hogy egyetlenegy hangot, egyetlenegy mondatot arra nem válaszolt, ami kérdéseket feltettünk vagy felvetéseket mi elmondtunk, az egészen biztos. Úgyhogy igaza van elnök úrnak, valóban, a korrektség azt kívánja meg, hogy azt mondjuk, hogy itt volt – csak éppen olyan, mint ha itt sem lett volna.

Én ezért kérdezem most még egyszer vagy kérem képviselőtársaimat, legyenek szívesek jelentkezni, és elmondani, hogy akkor most ehhez képest miért van erre szükség. És ugyanezre biztatom államtitkár urat is, hogy ha már eljött és ha már véleményt nyilvánít, akkor legalább indokolja.

Köszönöm.

ELNÖK: Vas Imre képviselő úr ismételt felszólalásra jelentkezett.

DR. VAS IMRE (Fidesz): Bárándy képviselőtársam figyelmét felhívom, hogy most a módosító javaslatokról beszélünk.

Másrészt pedig jobbikos képviselőtársaimat nem értem, miért szeretnék a rendőröket közkegyelemben részesíteni. *(Dr. Staudt Gábor: Jaj, nem erről van szó!)* Annyira határozatlanul írták le, hogy eszerint az egyébként ott, mondjuk, 2006. október 23-án bűncselekményt elkövető rendőrök is mentesülnének. És ráadásul azt mondja, hogy „a politikai szabadságjogok gyakorlásával összefüggésben elkövetett”, még akár azt is mentesítené, aki mondjuk, egy tüntetésre ment, és közben véletlenül például közlekedési balesetet okozott. Ez az utóbbi kicsit tényleg kikarikírozva, de rámutat arra egyébként, hogy mennyire határozatlanul fogalmazták meg az 1. § a) pontjában írottakat.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gyüre Csaba alelnök úr!

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen. Ismét vitába kell bocsátkozzam Vas Imre képviselőtársammal, hiszen ő is nagyon jól tudja, hogy ez a szándék nem erre irányult, nem a rendőrök cselekedeteivel kapcsolatos. *(Dr. Staudt Gábor dr. Vas Imréhez: Nyújtson be módosító indítványt!)* Így van, ahogy Staudt Gábor képviselőtársam mondja, nyugodtan lehet kapcsolódó módosító indítványt benyújtani hozzá, ha egyébként egyetért ennek a szellemiségével, de álláspontom szerint ez teljesen egyértelmű, hogy „a politikai szabadságjogok gyakorlásával összefüggésben”. Én nem gondolom, hogy az a rendőr, aki a tüntetőt viperával üti, az éppen a politikai szabadságjogok gyakorlásával összefüggésben követ el bűncselekményt, hanem pontosan az ellen, annak a gyakorlásának a megakadályozására követi el a bűncselekményt, és én nem látom annak a kifejezését, hogy vagy a politikai szabadságjogok gyakorlásának megakadályozásával kapcsolatosan követ el bűncselekményt. Ez teljesen egyértelműen fogalmaz: a politikai szabadságjogok

gyakorlásával és a politikai ellenállással összefüggésben elkövetett szabálysértésekre és bűncselekményekre vonatkozik.

Én tudom, hogy Vas Imre képviselőtársam most megpróbálja elvinni ezt a politikai elvi vitát egy olyan irányba, ami most a Fidesznek adott esetben jó, hogy bármilyen szóba belekötve ki tudjon hátrálni a kormányzati többség abból, hogy közkegyelmet kelljen gyakorolnia a 2006-2007-es, s a többi, s a többi, cselekményekkel kapcsolatban. Nyilvánvaló, hogy ha a szándék meglenne, de nem tetszik a megfogalmazás, akkor kapcsolódó módosító indítványt be tudnának nyújtani. Ezt a szándékot azonban nem látjuk. *(Dr. Staudt Gábor: Így van.)*

ELNÖK: További hozzászólás? *(Nincs.)* A kormány képviselője kíván még válaszolni, tessék!

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Elnök úr, tekintettel arra, hogy több képviselő úr által is megszólítottam, röviden, két pontban válaszolnék az elhangzott felvetésekre. Ugyan nem akarok az előterjesztő helyett beszélni, kicsit furcsa helyzetben is vagyok, két dologról azonban tudok tájékoztatást adni.

Az egyik dolog, amit nagyon fontosnak tartok: a közkegyelem gyakorlásában mindig nagyon óvatosan kell eljárni. A közkegyelemről szóló korábbi törvények pontosan meghatározták, és indokolhatóak is voltak, mik voltak azok a bűncselekményi körök, amelyeknek az elkövetőit kegyelemben részesítette az Országgyűlés. A rendszerváltást követő években került erre sor több ízben is, részben az állampárti diktatúra alatt, később, a demokráciában már nem büntetendő bűncselekmények miatt elítélteknek a közkegyelemben részesítése volt egy ilyen aktus, vagy már a demokráciában lezajlott taxistüntetés kapcsán; ezek időben, térben és elkövetési magatartás tekintetében is jól körülírható cselekmények voltak. Ezzel szemben az előterjesztett módosító javaslat nem határoz meg ilyen pontos elkövetési cselekményi kört, sőt időben is rettentően tág teret ad az értelmezésnek.

Ahogy Vas Imre képviselő úr említette, én ennél még tovább mennék: vajon azokat is közkegyelemben kívánja részesíteni a módosító javaslat, akik 2006-ban különböző tüntetéseken, hát, politikai véleménynyilvánítás örve alatt tulajdonképpen köztörvényes bűncselekményeket követtek el? Én nem gondolom, hogy ez egy méltányolható szándék lenne.

Az Országgyűlés egyébként e tekintetben a semmisségi törvénnyel egy olyan megoldást választott, amely alkalmas arra, hogy kiszűrje a hamis tanúvallomások alapján elítélt személyeket, és egy újratárgyalás, egy felülvizsgálat révén lehetővé válik az, hogy ezeknek a hamis tanúvallomásoknak a kiiktatásával az igazságra fény derüljön, és az ártatlanul elítéltek egyfajta kárpótlásban részesülhessenek. A betervezett módosító javaslat azonban minden cselekményt egy kalap alá vesz, és valóban olyan személyeknek is közkegyelmet adna, akik ténylegesen bűncselekményeket követtek el, és egy pártatlan, független igazságszolgáltatás mondta ki a bűnösségüket.

A másik kérdés arra vonatkozott, nyilván csak arra tudok válaszolni, hogy a kormány miért is támogatja ezt a képviselői önálló indítványt. 2012-ben, a kormány úgy gondolja, gesztust kíván gyakorolni, és meg akarja jeleníteni azt a szándékát és felfogását a parlamenti demokráciáról, hogy politikai véleménynyilvánítás kapcsán mégoly radikális esetben sem, különösen, ha azt parlamenti pártok teszik, ne kerülhessen senki abba a helyzetbe, hogy akár komoly szabálysértési, illetve komoly büntetőeljárás alá essen. Ezzel kívánja jelezni, hogy maximálisan elkötelezettje a plurális parlamentáris demokráciának.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? *(Nincs.)* Határozathozatal következik, a módosító javaslatok fölött egyben szavazunk, összefüggés okán. Ki támogatja a módosító javaslatokat? *(Szavazás.)* 3 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 18 tartózkodás. A bizottság a javaslatokat nem támogatta, egyharmad támogatást sem kaptak.

Az ülés vezetését átadom Cser-Palkovics András alelnök úrnak. *(Dr. Salamon László távozik a teremből.)*

(Az ülés vezetését dr. Cser-Palkovics András, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! A Balsai István nevével fémjelzett jelentéshez az emberi jogi bizottság módosító indítványt nyújtott be, ezért ennek előkészítéséig javaslom, hogy a tárgysorozatba-vételekkel folytassa a munkáját a bizottság. S ezzel párhuzamosan azt is javaslom, hogy az 5/c pont tárgyalásával kezdjük: a Farkas Gergely képviselő úr által H/5261. szám alatt benyújtott javaslatot tárgyaljuk, tekintettel arra, hogy képviselő úr előterjesztőként itt van. Megadom számára a szót.

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről

c) A szocialista diktatúra idején politikai okból szabadságuktól megfosztottak részére járó juttatások megállapításához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/5261. szám)

FARKAS GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Nem tekintem véletlennek, hogy a mai napon, a kommunizmus áldozatainak emléknapja után két nappal tárgyaljuk ezt a határozati javaslatot, illetve döntünk ennek tárgysorozatba-vételéről.

Tudjuk mindannyian, hogy most fekszik a parlament előtt a kitelepítésekről szóló határozati javaslat, amely nagyon fontos javaslat, ugyanakkor úgy gondoljuk, ez csak szimbolikus; a mi javaslatunk ezt kiegészítené egy gyakorlati hiányosság pótlásával. Tudniillik arról van szó, hogy annak idején, amikor 2000. december végén a kormány rendeletet alkotott vagy törvényt alkotott arról, hogy kárpótolják a szocialista diktatúra idején kitelepítetteket, akkor egy olyan feltételt szabott ehhez, hogy csak azok kapnak kárpótlást, akik három évnél több időt töltöttek a Hortobágyon, és aki például két év és néhány hónapig volt kitelepítve, semmilyen kárpótlásban nem részesült. Ugyanakkor szerintem mindannyian belátjuk, hogy nagy különbség nincs aközött, hogy valaki két év és néhány hónapot töltött kitelepítve, vagy pedig három évnél többet. Az előbbi esetben is nagyon súlyos, egész életre szóló, egész életére kiható következményekkel rendelkezhet az, akinek ezt el kellett szenvednie.

A határozati javaslatunk tehát ezt szeretné helyre rakni. S azért is bízom a kormánypárti támogatásban is, ugyanis 2002-2010 között, akkor még ellenzéki oldalról mostani kormánypárti képviselők négy alkalommal nyújtottak be olyan határozati javaslatot, ami ugyanezt a kérdést rendezné, ugyanezt a diszkriminatív rendelkezést szeretné kivenni a törvényből, és adná meg mindenkinek a méltányos kárpótlást az ötvenes években elviselt szenvedései miatt. Tehát ebben bízva, hogy ha akkor önöknek ez fontos volt, bízom abban, hogy most is legalább ennyire fontos, és az ezzel párhuzamosan futó, szimbolikus jelentőségű, nagyon fontos határozati javaslat mellett ezt a gyakorlati dolgot is tudja rendezni a parlament.

S egyébként azt még hozzá kell tenni, hogy néhány száz emberről van szó, aki még ma él, és ennek a határozati javaslatnak a következtében kárpótlásban részesülhetne. Tehát egyáltalán nem egy olyan költségvetési tételről van itt szó, amely esetleg problémákat okozhatna egy 13 milliárdos költségvetésben. *(Sic!)* Ezért is bízom abban, hogy ezt a fontos, az igazságos kárpótlás érdekében tett lépést támogatni fogja a bizottság is.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Gyüre Csaba alelnök úrnak adom meg a szót.

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Bizottság! Egyetlenegy kifejezést szeretnék mondani, amely miatt elengedhetetlenül szükséges, hogy tárgysorozatba vegyük ezt és el is fogadjuk, mégpedig amit mi hivatva vagyunk itt képviselni valamennyien országgyűlési képviselők, ez pedig a társadalmi igazságosság.

Én nagyon egyetértek azzal, hogy ez a javaslat korábban megszületett, és valóban kimondták, hogy kik az állami terrornak az áldozatai, és hogy ez megfogalmazásra került. Azonban be kell hogy lássuk, hogy nem lehet különbséget tenni attól függően, hogy valaki 900 napot ült vagy pedig 1050 napot ült. Ő ugyanolyan áldozat volt, ettől függetlenül. Képzeljük bele magunkat abba a helyzetbe, hogy bizonyos embereknél elismeri ezt az állam, másoknál pedig nem ismeri el, holott ugyanolyan áldozata volt annak a rendszernek, ugyanúgy meghurcolták, adott esetben ugyanúgy megkínózták a börtönökben, csak adott esetben lehet, hogy néhány óra választja el attól, hogy ő is áldozatnak számítson, vagy pedig sem. És szerintem a társadalmi igazságosság követelménye gyakorlatilag, amennyiben elismertük ezt, és kimondtuk azt, hogy ők áldozatok, akkor mondjuk ki azoknál is, és hozzuk ugyanolyan méltányos helyzetbe a három évnél kevesebbet eltöltötteket is, mint azokat, akik hosszabb börtönbüntetéssel voltak sújtva. Szerintem ez követelmény valamennyiünk részéről.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Bárándy Gergely képviselő úré a szó, utána Staudt Gábor képviselő úré.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Hadd kezdjem azzal, hogy az ilyen jellegű előterjesztésekkel, amelyek tartalmukban hasonlóak, a magam részéről egyet tudok érteni. Úgy hiszem, valóban, amit ide a képviselő úr leírt, az igaz, az úgy igaz. Jelen esetben mondhatom azt, hogy a családukat személyesen is érintette, hiszen nagymamám valóban kitelepítették, azt hiszem, több mint három évre, tehát lehet, hogy ez a javaslat konkrétan nem érintené, ha élne, akkor sem.

Azt tudom azonban erre mondani, hogy én sokkal célravezetőbbnek tartanám azt, ha a kormány azt az ígéretét vagy a kormánypártok azt az ígéretüket, amelyet, ha jól tudom és jól emlékszem, most nem túl régen egy parlamenti vitában valamilyen hasonló tárgykörben megfogalmaztak, azt tartanák: hogy alapvetően az ilyen juttatások rendszerét érdemes lenne felülbírálni. Ugye, nemcsak az a probléma, hogy vannak olyanok, akik kívül esnek ezen a körön, hanem az is probléma, hogy utoljára sokszor húsz évvel ezelőtt kerültek megállapításra ezek a juttatások, ami viszont azt eredményezi, hogy a mai infláció mellett ezek már gyakorlatilag nem érnek semmit, és nagyon sok ilyen, ebbe a körbe tartozó ember van. Úgyhogy én a magam részéről azt pártolnám, hogy teljes egészében tekintsük át a juttatások rendszerét. Megjegyzem, egyébként nem tartom elképzelhetetlennek, és meg kell hogy mondjam, talán jól is állna a mi frakciónknak, hogy mi kezdeményezzük; a magam részéről ezt föl fogom vetni, hogy egy ilyen eseti vagy albizottságot állítsunk fel, amelyik ezt áttekinti és megnézi.

Maximálisan egyetértek tehát azzal, hogy ezeket a kérdéseket rendezni kell. Erkölcsi kötelessége Magyarországnak az, hogy akit ilyen hátrány ért ezekben az időkben, akár korábban, a kommunista idők előtt, akár a kommunista időszakban, ott valóban, pontosan egyébként azért is, merthogy, ahogy képviselő úr mondta, alig van már ember, aki él és akit ez érint, valójában nemzetgazdasági következménye ennek igazából nincs, viszont azt gondolom, méltó módon szükséges ezt rendezni.

A magam részéről hangsúlyozottan azért fogom támogatni ezt a javaslatot, mert egyetértek ezzel a törekvéssel, de nem ezt tartom kielégítőnek, és nem részleteiben tartom fontosnak, hogy ezekről beszéljünk, hanem azt gondolom, húsz év után az Országgyűlésnek el kell oda jutni, hogy egységesen újratárgyalja és újraértékelje ezeknek a juttatásoknak a rendszerét.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Staudt Gábor képviselő úré a szó.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Megint azzal állunk szemben, amit már sokszor láttunk itt a jelenlegi ciklus alatt, és ez nagyon fájó, hogy azt is mondhatnám, a jelenlegi kormány a preambulumok kormánya: az alaptörvényünkbe bekerül a Szent Korona-tan, hivatkozunk a történeti alkotmányra, de ebből nem következik semmi. Ugye, önök kimondták, hogy az MSZP osztozik az MSZMP felelőségében; ez nagyon szép, de ebből nem következik utána semmi. Most kimondják az erkölcsi elismerést a kommunista diktatúra áldozatainak, ami szintén fontos és előrelépésnek tekintendő, de ebből szintén nem fog következni semmi, úgy tűnik.

Ez az országgyűlési határozati javaslat ebben tenne előrelépést, egy jó irányba történő elmozdulást, hogy végre a kártérítéseknek a megfelelő kiterjesztésére, a kettős mércét elkerülendő, sor kerüljön. Azt szeretnénk, ha a jövőben az ilyen javaslatoknál azt tekintenénk célnak, hogy ne csak megfogalmazzunk egy-két nemes dolgot és egy-két olyan szlogent, ami nyilván az önök szavazóinak is tetszik és elvárják, hanem ezt következetesen véghezvigyék, és vagy, ahogy számtalan kérdésben, mondjuk, a rendőrterrornál és a gyurcsányi terrorizmusnál is egyrészt az áldozatokat is kárpótolni, de a valódi felelősöket megtalálni kellene, ugyanúgy ebben az esetben azokat, akik elszenveték a sérelmeket, valódi kárpótlásban kellene részesíteni, és a szlogeneken túl valóban reparálni kellene a kialakult, jó régen kialakult és ez ideig rendezetlen helyzetet.

Köszönöm.

ELNÖK: Turi-Kovács Béla képviselő úré a szó.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Egy parlamenti vitában is elmondtam, most is elmondanám, hogy nem biztos, hogy most van az az áldott pillanat, de közel kell legyen az, amikor világosan leszögezi a Ház, lehetőleg teljes körű támogatás mellett, hogy a harmadik nemzedék felelősége a korábban felmerült igényekkel, károk, kiegyenlítésekkel kapcsolatban hovatovább már anyagi felelőségek fölvetése mellett nem értelmes dolog. Világossá kell tenni az én meggyőződésem szerint, és egyértelművé kell tenni, néven kell nevezni azt, hogy kik milyen bűnöket követtek el, egyértelművé kell tenni, hogy kik szenvedték el; de azt is világossá kell tenni, még egyszer mondanám, hogy az efféle anyagi kárpótlások, anyagi igények valamikor, egyszer le kell hogy záruljanak. Mert ha ez nem így van, én már sokszor fölvettem magamban a kérdést, akkor milyen okból nem megyünk még visszább. Hát miért nem megyünk még, mondjuk, vagy ötven-száz évvel vagy akár több száz évvel vissza? Sokan ki tudják mutatni családi sérelmeiket ilyen távolságokban is, ilyen vagy olyan származás vagy egyéb oknál fogva tudják kimutatni ezeket a sérelmeket. Ezeket a sérelmeket meggyőződésem szerint a társadalomnak értékelni kell, a bűnösöket, még egyszer mondanám, világosan, egyértelműen néven kell nevezni. Magát pedig az anyagi felelőséget egyszer, előbb vagy utóbb le kell zárni. Mert az a korosztály, amelyikhez én is tartozom, nyilvánvalóan tartozott bizonyos felelőséggel, de nyilván nem az öt- és hatéves korában elkövetett bűnökért és bajokért, hát még azok, akik most, azt gondolom, másképp gondolják, mint ahogy én ezt most elmondtam.

Nem tudom, hogy igazam van-e, de egy dolog biztos, és az én szándékom az, ami miatt elmondtam: a lezárást csak egy társadalmi béke hozhatja meg. A társadalmi béke pedig csak akkor következhet el, ha világos, egyértelmű válaszok vannak, és ezek a válaszok már nem jelentik azt, hogy a következő nemzedékre rónak terheket.

Köszönöm.

ELNÖK: Staudt Gábor képviselő úré a szó.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Szeretnék reagálni az előttem elhangzottakra.

Nagyon érdekes, hogy mindig azokban az esetekben jönnek elő ezek a pacifista, csodálatos szlogenek, és egyébként az egész politikai garnitúra részéről, azt kell mondjam, amikor... (*Dr. Gyüre Csaba: Rajtunk kívül.*) – rajtunk kívül, természetesen –, amikor a kommunista diktatúra áldozatairól és bűneiről van szó. Nagyon érdekes, hogy amikor például szóvá tesszük, hogy a '46-os békediktátum alapján miért kell még a jelenlegi költségvetésben fizetéseket teljesíteni – például még a szüleim sem születtek meg akkor, úgyhogy azt hiszem, elég távoli a történet, és nem verhetők sem az én generációmra, sem a szüleim generációjára az akkor történtek –, akkor mindig megfogalmazódik, egyébként Orbán Viktor miniszterelnök úr is, nem hozzászólásában, nem bekiabálásnak minősül, de beszólásával azt mondta, hogy azért, mert jár. Hát ha valami jár iksz generáció után, de ha azt mondanák, hogy persze az egy korrekt békeszerződés volt, és emiatt jár, de egyébként számtalan esetben olyan kártérítéseket is fizet a magyar állam, illetve Európában és a világban nagyon nagy gyakorlata van, hogy egyéb diktatúrák áldozatainak kifizetéseket teljesítenek, akár felmenőkkel kapcsolatosan is, és nem az azt közvetlenül elszenvedett személyeknek, ami nem feltétlenül baj, csak akkor a kommunista diktatúrák áldozatait is egyenlő mércével mérjük, mint mondjuk, egyéb diktatúrák áldozatait.

Mi tehát egy dolgot utasítunk el – és ezt a Jobbik nevében is mondhatom –, a kettős mércét. Vagy húzzunk egy határt, hogy akkor itt most pacifizmus van, és mindenre spongyát, és ne beszéljünk semmiféle diktatúrának az áldozatairól és a sérelmeikről, vagy zárjuk le az egész múltat; mi ebben is benne vagyunk. Vagy ha elkezdjük feszegetni, akkor minden diktatúrának az áldozatát, ugyanúgy, ha az érintett vagy magyar vonatkozása van, a magyar állam kárpótolja. Tehát itt a kettős mérce ne jelenjen meg, csak ennyit kértünk. És nagyon fájó, hogy a témához vagy a diktatúrákhoz igazodik mindig az egész politikai garnitúrának a véleménye.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Turi-Kovács Béla képviselő úré a szó.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Kedves Képviselő Úr! Az, amit én mondani, azt félreérteni nem lehetett, csak félremagyarázni. Amit én mondtam – a jegyzőkönyvben szíveskedjék visszaolvasni –, az világos volt. Különbözőség nélkül mondtam, amit mondtam (*Dr. Staudt Gábor: Akkor rendben van.*), és nagyon határozottan állítom, hogy valóban, ennek a lezárására akkor kerülhet sor, ha az ésszerű keretek közt, például a most előterjesztetteknél is, az elégtétel megtörténik. De ezt követően, képviselő úr, egyszer le kell zárni a le- és fölmenők tekintetében. (*Dr. Staudt Gábor: Ez jogos.*) Ha elfogadja, képviselő úr, az én családom szenvedője volt, tehát én személy szerint is, gyermekként is megszenvedője voltam annak a korszaknak. De tisztában vagyok azzal és tisztában kell lenni és világossá kell tenni, hogy a lezárása az ügynek egyszer el kell hogy érkezzék. És ez mindenkire vonatkozik. Amikor én ezt mondtam, az nem a kommunizmus áldozataira, hanem mindenkire vonatkozott. E tekintetben tehát azt a fajta önmérsékletet és azt a fajta igényességet, amivel

ezt meg lehet tenni, szerintem mindenkitől el kell és el lehet várni. Az államnak pedig e tekintetben határozottnak kell lenni, előbb vagy utóbb.

ELNÖK: Staudt Gáboré a szó.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm. Akkor megköszönöm Turi képviselőtársamnak, hogy ezt minden diktatúrára értette. Ez természetesen nagyon jó. És azt kérném, hogy ha a jövőben ez egyébként felmerül és más diktatúrák esetén vagy en bloc, kérem, ennek a történelmi szemléletnek adjon szintén hangot, és öntsünk tiszta vizet a pohárba mindenfajta jogsértés esetén. Amíg úgy érezzük, hogy ez csak ezekben az esetekben merül fel, bár hivatkozva arra, hogy ez minden esetkörre értendő, addig még ezt szkeptikusan fogadjuk. De természetesen értem én, hogyha itt, ebben a szituációban azt mondja, hogy ezt mindegyikre értette, akkor természetesen ezzel én is egyetértek. De kérem, hogy majd a jövőben is, ha majd más témában felmerül, akkor ezt az álláspontját következetesen képviselje.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: A vitát lezárom, hiszen több hozzászólási szándék nem volt. Előterjesztőként képviselő úrnak adom vissza a szót.

FARKAS GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót. Turi-Kovács Bélának szeretném mondani: képviselőtársam, amit ön elmondott, azzal egyet lehet érteni. Csak ez a javaslat nem erről szólt. Sajnálom, hogy nem volt bent az előterjesztői felszólalásomnál, ezért fordulhatott elő, hogy ön rosszul értelmezte ezt a törvényjavaslatot. Itt ugyanis nem arról van szó, hogy a kommunista diktatúrában szenvedettek gyerekeinek, unokáinak vagy különböző nemzedékeinek, családtagjainak szeretnék kárpótlást juttatni, hanem arról van szó, hogy akik megszenvedték az ötvenes éveket, azok között különbséget tesz a mostani kormányrendelet. Ugyanis arról van szó, hogy aki három évnél kevesebbet volt börtönben vagy volt kitelepítve, azok nem kapnak semmilyen kárpótlást. Itt néhány száz emberről van szó; akik három évnél tovább voltak, azok viszont kapnak, nagyon helyesen. Mi ezt a diszkriminatív rendszert szeretnék megszüntetni. Ezért, mondom, amit ön elmondott, azzal egyet lehet érteni vagy lehet róla vitatkozni, csak nem erről szól a határozati javaslat.

Úgyhogy kérem, legyen partner abban, hogy megszüntessük a mostani különbségtételt áldozat és áldozat között. Ne legyen az szempont, hogy éppen valaki két évet vagy négy évet volt kitelepítve, mindenkinek járjon kárpótlás. Én ehhez kérem az ön és a kormánypárti képviselők támogatását is.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

ELNÖK: Határozathozatal következik. Ki támogatja a javaslat tárgysorozatba-vételét? (Szavazás.) 6 igen. Ki tartózkodott? (Szavazás.) 17 tartózkodás. A bizottság nem vette tárgysorozatba az előterjesztést.

Dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/5976. szám); módosító javaslatok megvitatása, előterjesztőként

Most visszatérünk a napirendi pontok között a dr. Balsai István, a 2006-os őszi erőszakos rendőri fellépést vizsgáló miniszterelnöki megbízott jelentése elfogadásáról szóló határozati javaslatra, melynek módosító indítványait tárgyalja meg a bizottság. Gáva Krisztián helyettes államtitkár úr képviseli a kormányt.

Az emberi jogi bizottság által benyújtott módosító indítvánnyal kezdjük. Kérdezem a kormány, illetve a tárca álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Az emberi jogi bizottság módosító javaslata mellett, ha jól tudom, még egy módosító javaslatot érkezett Gaudi-Nagy Tamás nevével. A kettőről együtt nyilatkoznék, hiszen azonos irányúak a módosító javaslatok.

Jelzem, hogy a módosító javaslatok egyikét sem tárgyalta a kormány, tehát kormányálláspontot nem tudok képviselni. Ugyanakkor, mivel az emberi jogi bizottság előtt Rétvári Bence államtitkár úr erre vonatkozóan már tárcaálláspontot ismertetett, én is ezt tudom igazából megismételni.

Az emberi jogi bizottság által kidolgozott módosító javaslatot támogathatónak tartjuk; a Gaudi-Nagy Tamás által benyújtott módosító javaslat gyakorlatilag azonos kérdést szabályoz, de szerintünk a bizottságé jobb, tehát ezt ebben az esetben nem javasoljuk támogatni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tehát a tárca álláspontja szerint a bizottsági módosító indítvány támogatja, Gaudi képviselő úr javaslatát nem.

Most az emberi jogi bizottság módosító indítványáról nyitom meg a vitát. Kérdezem, van-e kérdés, észrevétel. *(Nincs.)* Ilyet nem látok. Kérem, döntsön a bizottság, ki támogatja az emberi jogi bizottság módosító indítványát. *(Szavazás.)* 19 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 8 tartózkodás. A bizottság tehát ezt a módosító indítványt támogatta.

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr módosító indítványát a tárca nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* 2 igen. A bizottság tehát nem támogatta, egyharmadot sem kapott.

Köszönöm, ezzel ennek a napirendi pontnak a végére értünk.

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről

a) A Magyar Köztársaság állami ünnepéről szóló 1991. évi VIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5204. szám)

Visszatérünk a tárgysorozatba-vételekre. Következik Wittner Mária képviselő asszony T/5204. számú javaslata, amely a Magyar Köztársaság állami ünnepéről szóló törvény módosítására vonatkozik.

Vas Imre képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. Azt javasolom a bizottságnak, hogy ezt ne vegye tárgysorozatba. Ugyanis amikor Wittner Mária ezt benyújtotta tavaly december 9-én, akkor még hatályban volt az állami ünnepéről szóló '91. évi VIII. törvény, azóta ez hatályon kívül helyezésre került. Másrészt pedig hatályba lépett az alaptörvény, ami a nemzeti ünnepeket a J) cikkben jelöli. Vagyis gyakorlatilag a szabályozási cél eléréséhez a törvényjavaslatot módosítani kell, ez pedig a Házaszabály szerint nem lehetséges, tehát gyakorlatilag ezt egy másik törvényjavaslat benyújtásával lehetne vagy lehet majd pótolni. De ez így, ebben a formában, mivel az egész törvényt módosítani kell, így nem lehetséges a jelenleg hatályos szabályozáshoz hozzáilleszteni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. További hozzászólást nem látok. Határozathozatalra kerül a sor. Tájékoztatom a bizottságot, hogy Salamon László elnök urat helyettesítem.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

Kérdezem, ki támogatja a javaslat tárgysorozatba-vételét. *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy senki. Tehát nem vette tárgysorozatba a bizottság. Köszönöm szépen.

b) A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5148. szám)

Soron következik a b) pont alatt a termőföldről szóló törvény módosításáról szóló T/5148. számú, LMP-s képviselők által benyújtott törvényjavaslat. Előterjesztőt nem látunk, de ez nem akadályozza annak, hogy döntsön a bizottság.

Kérdezem, van-e hozzászólási szándék, kérdés, észrevétel a javaslatához. *(Nincs jelentkező.)* Nem látok ilyet.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

Kérdezem, ki támogatja a javaslat tárgysorozatba-vételét. *(Szavazás.)* Senki nem támogatja, tehát nem vette tárgysorozatba a bizottság.

d) A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló 2010. évi CXXXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5224. szám)

A d) pont alatt tárgyaljuk a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló törvény módosításáról szóló T/5224. számú törvényjavaslatot.

Kérdezem képviselőtársaimat, van-e hozzászólási szándék. Steiner Pál képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. STEINER PÁL (MSZP): Tisztelt Bizottság! Abban a reményben, hogy ez az előterjesztés támogatható lesz, szeretnénk néhány mondatot indokolásként még hozzátenni a benyújtott javaslatához.

Az egyik, hogy a hatályos jogszabály preambuluma azzal kezdődik, hogy a jó kormányzás érdekében alkotta meg ezt a törvényt a jogalkotó, és ennek a törvénynek a szabályozási tárgya az, hogy részletesen szabályozza annak folyamatát, hogy a különböző közösségek, civil szervezetek, akár az állampolgárok egyénileg hogyan és miképpen tudnak részt venni a jogszabályok előkészítésében. Az is nyilvánvaló, hogy általánosan és jellemzően a törvény-előkészítés a kormányzás része, és különösen fontos, hogy ha jó törvény-előkészítési munka folyik, akkor jó kormányzásról lehet beszélni. Ezért nagyon meglepő volt az elmúlt másfél évben az a gyakorlat, hogy a kormányzást kifejezetten az egyéni képviselői indítványokkal helyettesítették, amelyeknek a funkciója egészen másról szól a Hárszabály szerint, mint ahogy ez a hivatkozott törvény is szabályozza. Ebből következően ez a törvényjavaslat arra tesz kísérletet, az önök jóindulatát megszerezve, hogy kiküszöbölje azt a problémát, hogy azok a törvényjavaslatok, amelyeket egyéni képviselők önálló indítványként terjesztenek elő, elkerüljék az e törvényben meghatározott egyeztetési menetet, és biztosítsák a törvényben felsorolt civil szervezeteknek, közösségeknek és más személyeknek a részvételét a törvény előkészítésében.

Végül azt szeretném még megjegyezni, hogy ismerem azt az érvelést, amely szerint az egyéni képviselői indítványt a képviselői szabadság egyik fontos fundamentumának tekinti a kormánypárt. De itt nyilvánvalóan nem erről van szó, és ebből következően, mint minden kódexjellegű jogszabálynál, például a polgári törvénykönyv esetében vagy más kódexszerű jogszabályokban is, a preambulom mindig azzal kezdődik, hogy ha a törvény betűje nem felel

meg a törvény szellemének, akkor mindig a törvény szelleméhez kell visszanyúlni. A törvény szelleme pedig az, hogy biztosítsuk a részvételt minden közösségnek, állampolgárnak, és ezt célozta ez a javaslat. Mert a törvény által biztosított jogköröket nem helyettesítheti egyfajta levelezés, bármennyire is a miniszterelnök úrtól ered. Ezért kérem szépen, hogy támogassák ezt a törvényjavaslatot.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki a vitában hozzászólni. Bárándy Gergely képviselő úr!

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Én vártam, hogy esetleg rajtam kívül még valaki ebben megnyilvánul. Én úgy hiszem, ez nem egy jelentéktelen törvényjavaslat, hiszen képviselői jogokat, képviselői jogkört érint. És ha kormánypárti képviselőtársaim azért nem szólnak hozzá, mert úgy gondolják, hogy megszavazzák ezt a javaslatot, akkor természetesen én értem és meg is értem, hiszen akkor nyilván majd a plenáris ülésen kívánják elmondani. Ha azonban az a tervük, képviselőtársaim, hogy leszavazzák ezt a javaslatot, akkor hálásak lennének önöknek, ha elmondanák azt, hogy miért nem tudják ezt támogatni. Ugyanis valóban, ha önök minőségi törvényalkotást szeretnének a jövőben is, és ez természetesen kritikája nemcsak az elmúlt másfél-két évnek, hanem ennél jóval több évnek a kritikáját jelenti, akkor azt gondolom, érdemes volna támogatni ezt a javaslatot. Vagy legalább, ha ezt nem, akkor megtudni azokat az érveket, hogy miért nem. Mert gondolom, önmagában nem azzal van problémájuk vagy azzal kapcsolatban ellenvetésük vagy ellenérzésük, hogy egyéni képviselői indítványok formájában is lehet nagyon nagy horderejű és a jogalanyok nagyon széles körét érintő jogszabályi változásokat előterjeszteni, hogy ezekben az esetekben bizony indokolt lehet az, hogy ennek szakmai és társadalmi vitája legyen.

Én úgy hiszem, nem feltétlenül érdemes csak a képviselőnek a jóérezésére apellálni, hogy hajlandó-e esetleg előtte egyeztetni ezekkel a szervezetekkel vagy nem, hanem igenis, ahogy a kormány esetében előírja a jogszabály, képviselői indítvány esetében is jó volna, ha előírná azt a jogszabály, hogy ezekről köteles egyeztetést tartani.

Természetesen én nem szeretem ezeket a sablonos szövegeket, mint hogy majd a jobbító szándékú módosító javaslatokat tegyék hozzá, úgyhogy másképp fogalmazok. Ha úgy gondolják, hogy nem minden képviselői indítvány esetében indokolt ez, hanem csak, mondjuk, egy bizonyos terjedelem fölött, akkor értelemszerűen erről tudunk beszélni a későbbiek során vagy a parlamenti vitában. De én arra kérem tehát képviselőtársaimat, hogy ha és amennyiben le kívánják szavazni ezt a javaslatot, akkor legalább tudjuk meg, hogy miért; adják meg azt az esélyt nekünk, hogy az önök érvei alapján újra tudjuk gondolni azt, hogy esetleg ezt más formában benyújtsuk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólási szándékot nem látok, ezért határozathozatal következik. *(Dr. Bárándy Gergely: Legalább a látszatra adnának!)*

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

Kérdezem, ki támogatja a javaslat tárgysorozatba-vételét. *(Szavazás.)* 6 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 17 tartózkodás mellett a bizottság nem vette tárgysorozatba a javaslatot.

A jegyzőkönyv kedvéért: Szakács Imre képviselő úr Gruber Attila képviselő urat helyettesítette.

Egyebek

Az „egyebek” napirendi pont keretében elnöki előterjesztés nincs. Kérdezem képviselőtársaimat. Steiner Pál képviselő úré a szó.

DR. STEINER PÁL (MSZP): Csak egy bejelentést szeretnék tenni, de tekintettel arra, hogy elnök úr tevékenységét illeti, akkor szeretném megtenni, ha Salamon elnök úr itt lesz.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mást nem látok, ezért a bizottsági ülést berekesztem. Mindenkinek szép napot, jó munkát kívánok!

Holnap 9 órakor lesz a következő bizottsági ülésünk, a mostani tudásunk szerint.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 7 perc)

Dr. Cser-Palkovics András
a bizottság alelnöke

Dr. Salamon László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea